

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada
Liberării nr. 4.

Epistole nefranțate se refuză. — Manuscrisuri nu se înapoiază.

Un număr costă 5 erocești v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Invitare de abonament
la
„TRIBUNA“
Cu 30 Septembrie v. 1894
expiră abonamentele pe cuartatul
III. și pe luna Septembrie.

Domnii abonați sunt rugați
a grăbi cu reînnoirea abonamen-
telor lor pentru regulata expediție
a foilor.

Abonamentele se fac prin
mandate postale și numai pentru
un timp, care începe cu prima și
se termină cu ultima lună după
stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.
Abonamentul trimestrial costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abo-
natori, ca adresele să fie însemnate
cât se poate de corect și legibile.
Domnii abonați vechi sunt rugați
a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fașile, în
care li-s'a trimis „Tribuna“ până
acum.

Administrațiunea.

Wekerle condamnă pe Ungurii
din Ardeal.

Titlul este surprinzător, dar' el co-
răspunde perfect realității. Wekerle a
spus despre Ungurii, cu care noi Arde-
lenii avem nenorocirea de a trăi pe
un teritoriu, niște vorbe foarte clare.
Dacă le-am fi zis noi, cinstiții procurori
dela Cluj s'ar fi ridicat gloată cu ale
lor instrucții și acușe de „ligiști“, „daco-
romaniști“ și ce mai știu ei spune. Dar'
așa, a zis-o Wekerle, și Wekerle ne-a
„șgitat“ în contra Ungurilor din Ardeal!

Eată cum s'a petrecut faptul, pe
care-l povestește dl Raoul Chèlard în
ziarul *Figaro*, din Paris, în numărul
seu de Mercuri, 26 Septembrie 1894.

Chèlard se zice „erudit“, știm că
a scris un volum despre „patria ungară“,
altul despre armatele germane în răs-
boiele cu Francezii, acum de curând
al treilea volum despre Austria și pre-
pară al patrulea volum despre „Ungaria
milenară.“ Nu avem impresia

FOIȚA „TRIBUNEI“

Amor în gală.

(Din jurnalul unei domnișoare de onoare).

Traducere după I. v. Bolov.

(Urmare.)

21 Iunie.

S'a întemplat, și eu tot mai trăsesc.
Peste un ceas voi pleca cu bărbatul străin
în lumea largă.

Îmi pare așa de necrezut, așa de tot
nenatural!

Nu cred să fi mai existat o mireasă mai
pasivă ca mine.

Mai întâiu m'au gătit foarte convena-
bil. Apoi m'au primit înalte persoane. D-na
princesă m'a îmbrățișat și m'a sărutat, dar'
cu precauțiune ca să nu-mi deranjeze rochia
învoaltă. Dama mai bătrână urmăru înal-
tului exemplu.

O mulțime de îmbrățișeri teatrale, care
îmi opriau respirația.

În salonul cel mare s'a celebrat taina
cununiei. În decursul întregii ceremonii am
fost ca amețită. Cu toate acestea, am obser-
vat odată, cum princesa Hedwig își-a dus ba-
tista la ochi.

Atunci aruncați pentru întâia oară pri-
virea la Doverow. Credeam că trebuie să tre-
sară de năcaș și chin. Fața lui severă însă
era întoarsă și purta expresia unei mândrii
rezi și a indiferenței îndărătnice. „Mi-e frică
de el.

că-i un distins nomen; dar' spunem acestea
pentru a arăta, că în ori-ce cas Chèlard
este un om care a trebuit să priceapă
pe Wekerle și care nu a putut scrie
ce nu a auzit.

Stabilit acest fapt, să trecem la
înșaiși convorbirea ce a avut-o scriitorul
francez cu primul ministru maghiar, la
moșia sa Danos.

Mai întâiu de toate Chèlard con-
stată, că chestiunea română este o
adeverată stahie, un veritabil „cauche-
mar“ (Alpdrücken) pentru Unguri și
că aceștia „nici-odată nu uită a
întrețină despre ea peștrăini!“
ce le vin în cale. Ori cât de voincoș
s'ar arăta, între ei, între amici —
și Chèlard cu Wekerle s'nt se pare
deja amici — adevăratele simțăminte,
ce li-le însufă mișcarea noastră nu mai
sunt ascunse, ei spun că-i apasă chestia
noastră ca un duh rău prin vis, prin
somm. — așa le spune Chèlard.

Wekerle, fostul fiu de epistat pe
moșia unui Kálnoky, a spus că o îm-
păcare e de trebuință. Dar' cine s'ă
o înceapă? Cine s'ă facă primii
pași? Aici am fost surprinși de-a oetă,
că Wekerle recunoaște în fine că —
Ungurii trebuie să înceapă. Și anume
care Unguri? Și mai surprinși am fost
când el au să înceapă „micii nemeși
(„hoboreau“) din Ardeal, care s'nt le-
neși, aroganți și proști (paresseux, arro-
gants, autants que bêtes)“, și care des-
prețesc legile și s'nt abuzivi. Eată
în fine un ministru maghiar, care re-
cunoaște, că noi Ardelienii trebuie să su-
ferim din pricina unor conclocutori le-
neși, care nelucrând trebuie să ne ex-
ploateze, să ne iee ce ni-se cuvine nouă
și, lenesi fiind, nevoind să învețe nici
măcar românește; eată un ministru care
știe, că Ungurii ardeleni s'nt aroganți
și care trebuie să priceapă prin urmare,
că noi s'ntem siliți a-i evita, ca oameni
ce nu îngăduim aroganțe; eată un mi-
nistru ce știe că ei s'nt și proști,
care nu pot prin urmare să pretindă
că s'nt capabili să ne cultive cum pre-
tind ei și care înșiși au lipsă de cultivare!

Mărturisirile acestea s'nt foarte pre-
țioase. Wekerle va fi simțit că trebuie
s'ă fie rușine de acest popor ardele-
nesc și a zis, ca să se mângâie, că și
Românii s'nt inculți, probă că el nu
a găsit un Român s'ă l'aplice în mi-
nisterul de finanțe! Noi am avea
destui și ori când la dispoziție.

Dar' să trecem mai departe. We-
kerle a zis la Baia-mare, că „nu cu-
noaște chestia română“. We-

kerle a mințit odată: ori la Baia ori
vorbind cu Chèlard. A mințit
însă la Baia! Pentru-că Wekerle a
vorbit apoi cu Chèlard și de cens și de
legea electorală, zicând, nu-i vorba, că
plângerile poastre s'nt exagerate. Dar'
a recunoscut că s'nt plângeri cu oare-
care temei. Când un prim-ministru
maghiar recunoaște atâta, ori-cine care
cunoaște Ungaria, poate face conclusia
la adevărate stare a lucrurilor. Și în fine,
deși la Baia nu exista chestia română,
câtă la Chèlard ministrul a zis: „Du
reste nous allons leur faire d'ici peu de
temps toutes les concessions possibles et
nous verrons ensuite“, adică: „Dealt-
mintrelea în timpul cel mai
scurt noi le vom face toate
concesiunile posibile și apoi
vom vedea“ — care va să zică „con-
cesiuni „posibile“, nădrepturi? Ori le
botezați numai așa?...

Duplicitatea dlui prim ministru We-
kerle este evidentă. Are ca Ianus două
fețe, și cea mai frumoasă, — deși tot
slută încă — o întoarce către Apus,
ear' către Ardeal cea mai poșită, cea
desvilită la Baia. Astfel stând lucrul,
noi nu putem crede, că Wekerle a
fost sincer cu Chèlard. A fost însă sincer
cu cei din Baia.

Resultatul bun al acestui nou
fapt este, că Wekerle a recunoscut
lenea, aroganța și prostia acelor
nemeși, care în adevăr contribuie imen-
sa marile noastre suferințe; și că știm cum
și el personal caută, ca și agenții sai,
să înșele apusul asupra adevăratelor
stări din Ungaria.

Un ministru *comme il faut aux
Hongrois*, cum e mai bun pentru Unguri!

Trebile săsești. Precum am mai amintit
la locul acesta, „Comitetul central săsesc“ își
țină conferențele săptămăna trecută ael în
Sibiu. Au venit următoarele obiecte în de-
bateră: reforma administrativă, politica școlară
a guvernului, despre năsuințele întru ștergerea
legii naționalităților și despre situația lăun-
trică a poporului săsesc. S'a primit la urmă
următoarea rezoluție:

„Luând în considerație, că alipirea depu-
taților sași și la partidul guvernamental, în-
tămplată la dorința cercurilor electorale, s'a
dovedit ca folositoare intereselor poporului
săsesc, dar' că nici pe viitor nu este iertat
să împedecă îndeplinirea punctelor din pro-
gramul național săsesc; că mai ales pentru
punctul de vedere de observat față cu reforma
administrativă deja anunțată, ear' în am-
nuntele ei încă necunoscută, trebuie să fie

erau împrăștiate fel de fel de lucruri de
toaletă, și peste tot —

Fiindcă însă părea a-i fi toate indife-
rente, lăsați să intre și-l învitat să șadă.

Avea un aer obosit. Peoapele cu genele
negre îi cădeau greu pe ochi. Cu un ton in-
diferent îmi spuse ceva despre dispozițiile de
călătorie și dacă n'am plăcere să fac o plim-
bare în mușii pe jos.

O plimbare singură cu el! Simții fiori
reci în spate. Uruitul și sdruncinatul trenu-
lui îmi păreau cele mai bune mijloace de a
te ameți.

Își ridică ochii. Mă privi ceva gândi-
tor și ceva îngrijat.

„Mi-s'ar pără că s'nteți cam obosită“,
zise el.

Clătina din cap.

„Ordonăți dară, ca deja astăzi să căl-
torim mai departe?“

„Da, mai departe, mai departe!“ strigai
eu cu o impaciență nervoasă.

„Vă rog însă dle de Doverow dispuneți
asupra călătoriei, fără a mă consulta pe mine.
Sincer vă mărturisesc, îmi e totul indiferent.“
Se sculă și inclinându-se rece, se duse.
Trebuie să încerc a fi ceva mai atentă.
De ce s'ă-l numodez mai mult decât este.
De așa găsi numai curajul s'ă-i vorbesc cu
inima deschisă!

Veneția, 26 Iunie.

Toțmai ne-am explicat. Pentru prima-
oară! S'nt mulți străini aici, și eram obser-
vați. Poziția ne era penibilă. Călătorim ca o
păreche tină și în realitate trăim ca străini!
Această relație ridicolă, trebuie că au desco-

hotărtoare direcția prescrisă de programul
național săsesc, „după care participarea lăuntrică
a cetățenilor la autonomia menținătoare de stat și
promovătoarea culturii în comună și municipiu
în biserică și școlă nu trebuie să fie nimic
prin centralizarea exagerată și sumedenie de a
porunci“; luând în considerație, că stringerea
laolaltă a tuturor membrilor poporului săsesc
este cerința neapărată pentru conservarea de sine:

„Comitetul central săsesc regretă agitați-
unile îndreptate cu zel patriotic împotriva
impotrii ce o au între partide deputații sași și
impotrii conducerii politice, cari înloc de-a
culege puteri laolaltă întru apărarea față cu cer-
ințele ivite în unele foi și reuniuni de a pre-
face școale confessionale în școale de stat și
și a suprima legea despre egala îndrep-
tărire a naționalităților s'nt menite numai
a sparge și a disolva poporul săsesc.“

„Kronstädter Zeitung“ face despre ace-
astă rezoluție următoarea observație:

„Votul de neîncredere exprimat în reso-
luția de mai sus în prima linie este îndrep-
tat în contra ziarului „Kronstädter Zeitung“. În
cînd discursurilor înfocate prezentate în ștul
comitetului central, contra acestei rezoluții,
ea a fost primită totuși, dar' numai cu majori-
tate de două voturi, căci pro votară 13 membri,
ear' contra 11“

Serbia și Austro-Ungaria. Un co-
respondent al ziarului „Kölnische Zeitung“ a
avut un interviu cu regele Alexandru
al Serbiei cu prilegiul viziții sale la
Constantinopol. Venind vorba despre rela-
țiunile Serbiei cu monarhia noastră regele a
zis: Dacă ar fi după voea mea, acestea ar
fi dintre cele mai bune și mai cordiale. Noi
avem trebuință de Austria și vom avé tot-
deauna. Că din vecinătatea atât de apropiată
și din anumite contraste în privința institu-
țiilor, contraste provenind din timpurile de
mai înainte în Serbia, resultă casuri de contro-
versă, aceasta e aproape dela sine înțeles.

Nu-i va lipsi însă nici-odată Serbiei buna-
voința de a păstra și îmbunătăți și mai mult
relațiunile bune ce există.

Tür în Paris. Emil Beer, un Ovreu
galițian, scrie lui „Pesti Napló“ (nr. 270) o
scrisoare, în care spune că Tür a convorbit
într-o cameră separată în Café Riche cu He-
redia, Guyon (dela „Temps“) și Emil
Beer. Acolo li-a recomandat pe Ovdry,
Borostyány și Malonyay, publiciști maghiari.
Luminați asupra „daco-românismului“ — Beer
zice că nu voesc să pearză prietenia Un-
gariei. De interes este a ști la cine s'a
adresat Tür și a ști se așteptam ce vor face
cei „trei“ Francezi, dintre care Beer este
însă — Jidov galițian.

„Este curatul adevăr, dle de Doverow“.
Îmi lăsa mâna. „Și mi-s'a spus, că acea-
stă căsătorie e dorința d-tale!“ strigă el. „Ai
fiorit pentru a scăpa de apropierea unui
anumit printr' — și ea, ea însăși a inventat
acest basm!“

„Princesa?“ gângăvii eu, „princesa Hed-
wig?“

Făcui un semn afirmativ. Știa, că altfel
nu m'aș fi învitat la această acțiune jocosă.
„Și mi-a fost dragă“, țipai eu, „m'am
încrezut în ea!“ Îmi cuprinsesi fața cu mâinile
și vărșai lacrimi fermizi.

Deodată îmi apucă cineva încet mâinile.
Mă uitai surprinsă și văzui pe Doverow în ge-
nunchi înaintea mea. Ochiul lui negri priviau
bland și iubitor.

„Îmi vei pute ierta?“ zise el. „Dacă
minteți nu mi-ar fi fost așa de întunecată de
acea pasiune nebună, ar fi trebuit să văd cu
ochii mei, că sub această frunte curată nu se
ascund planuri dejositoare, ar fi trebuit să
știu, că o domnișoară de Rosen nu se vinde“.

Era așa de frumos, așa de onest și trist,
și am avut presimțirea, par'că deodată i-am
devenit mai scumpă, ca toate pricinsele din
lume. Nu pot înțelege de loc, ce mi-a venit
în minte; fără a ști, și a vré, mă plecai la
el și — îl sărutai. După aceea natural, mă
rușinau grozav, îl împinsei la o parte și alergai
din odaie.

De atunci nu l-am mai văzut.

(Va urma).

„Este adevărat?“ crășni el.
Nu-mi mai era frică de el; și totuși îmi
bătea inima, de credeam că mi-se rupe.

tema simțăminte de independență ale regatului vecin, care ar sugera guvernului acestei țări vre-o faptă ce se isbește de legile de acolo, sau vre-o restrângere a libertății individuale ce nu ar fi îndreptățită prin sensul legilor. (Ce moftangiu e acest Max Falk, ce palavragiu! În România nici nu se vor supăra de îngâmfarea asta, ci simplu vor pune de răs. Red. „Tribunei“). Ceea-ce însă Ungaria poate și trebuie să ceară este, ca înainte de toate să se dea satisfacție acelor plângeri ale noastre, care se referă la acte cu caracter oficial, ear' întru reprimarea celorlalte să se aplice legile cu toată asprimea. Peste tot trebuie să se iee măsură în forma recentă, încât România să fie în stare a-și îndeplini în măsură deplină acele legăminte internaționale, care se impun fiecărui stat civilizat în sensul dreptului ginților: european valabil pretutindena, pentru-ca în fiecare cas special să se documenteze în mod ce exclude ori-ce îndoială, că guvernul român împrietenit cu noi reprobă mișcarea îndreptată în contra noastră și că nu acordă acestei mișcări nu numai sprijin material, dar' nici moral. Aceasta este ținta, care după părerea comisiunii, ministrul nostru de externe trebuie să țină înaintea ochilor în această chestie; și domnit în privința aceasta între domnul ministru de externe și comisiune întocmai așa de perfectă armonie, precum și privitor la împiegurarea, că alegerea mijloacelor și modul de procedere trebuie lăsat cu totul la apăsarea ministrului, care nu numai că va lua deservita răspundere pentru aceasta, cum de sine se înțelege, cine a dat și asigurarea expresă, că (cu procederea aceasta) „vor fi ocrotite cu cea mai mare grijă nu numai interesele monarhiei întregi, ci și ale Ungariei în special“. (Palavre și ear' palavre, praf în ochi; îmbetare cu apă rece; Kálmány nu va face nimic, și dacă chiar pentru ochii lumii va face ceva obiecții în Bucuresci, acestea n'au să fie ascultate deloc, căci nu pot fi ascultate nici de guvern, opiniunea publică nu o permite, ori-ce s'ar zice și s'ar drege. Dar' „patrioții“ nu voesc să înțeleagă asta, până nu-i vor trezi odată fapte serioase din beție. Red. „Tribunei“).

Raportul „confectionat“ de ovrel Max Falk s'a primit.

Dela congresul studenților.

Chestia națională în congresul studenților dela Constanța.

(Raport special al „Tribunei“).

Constanța, 13 Septembrie v.

Azi în ziua a patra s'a pertractat exclusiv chestia națională. Ședința s'a deschis la orele 8^{1/2}, prin domnul president al comitetului național Corneliu S. Axente, licențiat în drept și student în litere. Studenții ardeleni și Bucovineni au fost așezați în șirurile prime și au fost obiectul unui viu interes pe frumoașe ovațiuni. Președintele prezentă pe fiecare ardelen și bucovinean îndeosebi. Apoi urmează bineventarea lor prin un student din România, la care delegatul studenților ardeleni răspunde următoarele:

Fraților liberi!

Luând cuvântul în numele tinerilor români din Ardeal, Bănăt și Ungaria propriu zisă, dați-mi voe să vă mărturisesc, că în inima noastră — și mai ales în sufletul aceluia, care acum a pășit pentru prima dată pe pământul sacru al României libere, — se mișcă și se isbesc multe, ferbinți și vii sentimente.

Toate aceste „bat la poarta vieții“ și cer dela mine să „le dau vestmintele vorbirii“; dar' tocmai de aceea fiind o imposibilitate psihologică, limă este cu neputință să le dau expresiune logică și sistematizată mai ales acum, când ne aflăm sub impresiunea imediată a celor văzute și observate aci.

Poate-că — fraților — mulți din voi nu veți înțelege aceasta, fiindu-vă prea cunoscute și obicinuete manifestățiunile vieții acestei țări.

Altfel stă lucrul cu noi cei de dincolo de Carpați!

Pe noi — care zilnic ne vedem batjocorită limba noastră dulce — ne însuflețește până și o mică și netsemnată inscripțiune, fixată pe vagoanele trenului român, pe care l'am văzut la Predeal.

Pentru noi Ardelenii etc. momentele, în care putem purta liberi și neconturbați la piept această coardă națională (toți purtau cocardă tricoloră la butonieră) sunt cele mai sublime și mai plăcute ale vieții noastre, căci acasă la noi chiar autoritățile publice — hrănite din sudoarea noastră, cu obrăznicie bruscă ni-o smulg de pe piept și ni-o necinstesc; și mult ne doare aceasta, căci aceste culori nu sunt fixate în butoniera noastră numai prin un nasture, ci ele își au rădăcini multe și adunc respirate chiar în inimile noastre: cei-ce ni-le smulg ceareă a ne lipsi de întega noastră ființă românească.

Astfel persecuții fiind în toate acțiunile unei vieți românești, să nu vă mirați, dacă pe noi ne încântă cea mai mică manifestațiune a unei vieți libere și naționale, căci tocmai aceasta este ținta spre care nisui, pentru care suferim cu nepăsare și cu zimbetul pe gură asupririle dușmanilor, cari ne-au hotărât perirea și cari ne înfundă în întunerecul pușcărilor.

Mai presus de toate însă ne-au pătruns respectul, sfințenia și entuziasmul, cu care voi roștiți cuvântul patrie.

Știm și noi că:

„Nimic nu e pe lume
„Ca numele de patrie
„Și-al libertății nume.

Dar' fraților! A noastră țeară, a noastră patrie — pe care cu avut și sângele nostru am susținut-o și o susținem și pe care și azi ca totdeauna cu dragoste nemărginită o iubim — au prefăcut-o un popor ajuns prin un noroc orb la cărmă — au prefăcut-o stăpânii luați din vânt în o mamă vitregă, care dela noi numai jertfe cere, numai datorințe ne impune.

Ear' la sinul ei strânge numai pe unii din fiii sei, și numai acestora le oferă toate drepturile naționale și deplină libertate, pe când cei mai leali și credincioși fii ai sei — care nici că n'au adus oști dușmani în sinul ei — ne lasă afară „flămânzi și goli fără adăpost“, fără drepturi naționale, fără libertate.

Libertatea noastră sunt pușcăriile, în care și azi zac cei mai iluștri bărbați ai neamului românesc și temnițele, care acum sunt în lucrare poate numai pe seama noastră.

Cu toate acestea — fraților — să nu credeți a afla în noi reprezentanții unui popor desmădădit și istovit. Din contră! Mai ales colegii nostri Brânzeu, Axente, Dragomir, Ionescu și alții, — pe care avem onoarea a-i cunoaște mai aproape — vă vor pute spune, că poporul nostru mai mult ca ori-când are conștiința drepturilor și naționalității sale și este ferm decis a jertfi totul — chiar și viața pentru idealul seu. Deviza poporului nostru a devenit „Totul pentru națiune“. Ear' conducătorii lui și noi tinerimea, care azi-măne va trebui să luăm cărma în mână, avem firma convingere că trebuie să învingem pe cât timp avem un popor, care așa iubire arată față cu cauza și conducătorii sei, cum a manifestat-o poporul nostru cu ocaziunea procesului Memorandului pertractat în 7 Maiu și zilele următoare în Cluj — Golgotha neamului românesc.

Vom învinge, căci un popor cu conștiința națională trează este totdeauna neînvingibil.

Astfel stând lucrul noi nu putem, nu ne este iertat a fi lași și fricoși; dar' oameni fiind și noi cu puteri mărginite, nu-i mirare — că une-ori ne obosim în luptă cu un popor, necapabil de-a respecta și la alții drepturile, pe cari numai pentru sine le reclamă.

În asemenea momente avem trebuința de recreațiune, de premenirea puterilor noastre.

Această recreațiune, vă mărturisesc fraților, nicăiri nu ni-se poate oferi în măsură atât de mare, ca tocmai în atmosfera liberă a țării noastre, unde idealurile noastre le vedem deja întrupate și producând fructele, de cari noi cu atâta dor însetăm.

Dilele petrecute în mijlocul vostru și a cetățenilor României au fost pentru sufletul nostru însetat de o viață națională — cele mai sublimă și mai plăcute din toată viața noastră.

Spiritul vostru ni-a arătat, cât de frumoașă-i viața în libertate. Din instituțiunile voastre liberale am sorbit duhul unei vieți naționale. Aceasta ne va premeni puterile trupesti și sufletești și ne va împintena la continuarea luptei ce ne stă înainte.

Și cine ni-a oferit acest strălucit privilegiu de oțelire a puterilor noastre?

Voi, fraților! prin invitarea voastră, prin primirea călduroasă, ce ni-s'a făcut dela intrarea noastră în această țeară și ospitalitatea voastră cu adevărat frățească, de care în tot locul ne împărțăm.

Permiteți-mi deci să exprim în numele studenților de dincolo adunca noastră recunoștință, și ca răsplătă să fac declarațiunea solemnă, că toți ne întorcem acasă cu puteri oțelite, cu deciziunea firmă de a nu ceda, de a nu odihni, până-ce nu vom ave și noi, ca voi, fericita pozițiune de a așeza și în patria noastră în un singur standard culorile noastre românești.

Am speranța, că acest ideal îl vom ajunge în un viitor nu îndepărtat. În dorința, că noi vom ajunge a prăsnui sərbarea izbânzei cauzei noastre vă mulțumesc din nou de primirea triumfală, ce ni-ați făcut strigând: Trăească România! Trăească viitorului ei: tinerimea!

După acest discurs avântat a vorbit în numele studenților bucovineni domnul Grigorieva.

Cuvântul seu în care a mulțumit de simpatia fraților liberi și a promis perseveranță în

lupta pentru limbă și naționalitate, a fost viu aplaudat.

Acestor două discursuri li-a urmat raportul comitetului național despre activitatea sa de un an, cetit prin dl Nicolae Brânzeu. Acest raport ascultat cu atâta însuflețire, va apăre, din hotărârea congresului, tipărit în mai multe limbi și de aceea publicăm numai un mic extras cu care se finește acest remarcabil raport:

Ungurii sunt huiduiți de pretutindena, le putem spune azi verde românește: Văți bătut joc de noi și aspirațiunile noastre, ați nesocotit dreptele plângeri ale fraților noștri. Văți făcut că n'auziți glasul sincer al păcii și umanității, văți îngâmfat peste măsură și nu v'oiati să știți nici de noi nici de presa Europei.

Ați séménat de atâtea veacuri vânt și nu v'ati adus aminte că aveți să culegeți furtuni. Azi ciasul vostru se apropie și nici fanatismul, nici amenințările, nici temnițele voastre nu vor pute să oprească acest cias fatal. Europa vă cunoaște, verdictul ei e terribil. Puțin încă și veți cânta cu jale pe ruinele ideii de stat maghiar, ca Ieremia pe ruinele Ierusalimului.

Garanție despre aceasta avem mai întâiu falnica tinerime de peste munți, iubiiții noștri frați și colegi, care își vor da totul pentru națiune și nu vor suferi odată cu capul să li-se răpească dreptul de existență națională;

Garanție e poporul martir din Transilvania și Ungaria, cari în lupta pentru limba și legea românească știe să biruească ori să moară.

Garanție sntem și noi, junimea universitară română de pretutindeni.

Garanție cu noi dimpreună e întreg neamul românesc. Cu toții: „betrâni, bărbați, juni, tineri din munți și din câmpii“, „vieață n libertate ori moarte strigăm toți“...

Se cetește apoi depeșa trimisă de Maiestatea Sa regele României, care este următoarea:

„Călduroasele urări ale studenților trimise dela malul Mării-Negre în munții Carpaților au găsit un răsuneț recunoscător în inimile Noastre.

„Cu vii mulțumiri am primit asigurările de credință din partea tinerimii universitare, pe care o vom sprigini totdeauna în rivna și silințele ei, fiindcă neincetata mea grijă este îndreptată asupra răspândirii instrucțiunii în toate stratele poporului.

Carol.“

Cu însuflețire generală au fost ascultate cuvintele domnului Roman, după care a urmat propunerea de a se trimite mai multe depeși de mulțumită bărbaților străini, care au favorizat cauza română, între care dlui Gladstone se hotărâse a se trimite următoarea depeșe:

„Tinerimea universitară întrunită în congres exprimă adunca recunoștință prealuminatului și generosului bărbat de stat pentru înaltul sentiment de dreptate și umanitate, arlat în atâtea ocazii față cu popoarele mici și oprimate. Rugăm cu profund respect și încredere deplină pe acela, căruia Bulgaria îi datorește existența, grație puternicului cuvânt ridicat în favoarea ei, să-și aducă aminte și de frații noștri din Transilvania și Ungaria, cari în disprețul umanității și progresului, gem sub despotismul Maghiarilor. Tre-cutul glorios cu care pe dreptate vă mândriți e garanția, că vocea voastră va ave răsunețul dorii“.

Se hotărăște apoi cu multă însuflețire trimiterea depeșilor de mulțumită și recunoștință dlor:

Degubernatis, Roma; Roberto Fava, Parma; Ascoli, Roma; Masoloni „Secolo“, Milano; Marchiz Pandolfi, Veneția; Mlle Del Homme, Londra; Parva, deputat, Lisboa; Bajer, deputat, Copenhaga; General Jung, deputat, Paris; Comite Dowitte, Paris; Passy, Paris; Trarieux, senator, Paris; Wavronsky, Stockholm; Gobat, Berna; Van Houten, ministru, Haaga; Fules Simon.

Ear' d-soarele studente dela universitatea din Iași prin d-soara Marta Trancu, studentă în medicină au trimis d'asemenea o depeșe d-soarelor române din Sibiu, al cărei text e următorul:

„Din inimă ne pare rău că nu v'am putut îmbrățișa cu ocaziunea congresului. În această zi destinată chestiei naționale vă declarăm că și noi studente universitare din Iași sntem însuflețite de aceleași sentimente nobile ca și voi.

Cea mai mare însuflețire a produs cetera unei adrese către condamnații noștri din Seghedin și Vaț:

Adresă către condamnații români din Seghedin și Vaț.

La voi sboară azi gândul nostru. Cu voi snt azi și în totdeauna sufletele noastre, căci pentru ale noastre aspirații suferiți. Ferti-

fele mari ce le dați pe altarul libertății umplu lumea de admirare și în inimile tuturor v'ati ridicat neperitoare simpatii.

Europa vă privește cu drag și vă scrie între cei mai aprigi apostoli ai păcii și ai progresului.

Poporul român din Transilvania și Ungaria despoiat și împilat mai mult ca oricine, vă aduce inimuri de laudă și recunoștință, căci voi snteti neîntrecuții apărători ai drepturilor naturale, voi apărătorii limbii și naționalității noastre.

Iubiți conducători! Simțim și noi durerile și suferințele voastre, de acum și inima noastră pătimește împreună cu voi; dar' să ne aducem aminte cu toții, că temnița și lanțurile snt cele din urmă mijloace ale unor despoși lași, cari tremurând zăresc deja auroa libertății naționale.

Mângâiați-vă voi fala și podoaba neamului român, căci nu mai poate fi departe ziua, când patriotismul fals și exageratul sovinișm al Ungarilor, va trebui în sine să facă loc dreptății și adevăratei libertăți. Garanție snt legile de fer ale naturii, pe care vă înțemeiați; garanție umanitatea și legile inevitabile ale progresului, cari în veacul de acum nu vor permite astfel de crime monstruoase. Dar' cea mai mare și mai sigură garanție e poporul român din Transilvania și Ungaria, a cărui deviză este „Vieață n libertate, ori moarte strigăm toți“.

Garanție sntem și noi tinerimea română universitară de pretutindeni, care vă va urma până la ultima răsufare.

Înrolați sub standardul național ridicat de voi, vom salva onoarea și demnitatea națională, ori murind ori biruind.

Primiți, scumpi martiri ai libertății salutul nostru, exprimarea devotamentului, a alpirii și a iubirii noastre nesfârșite.

Studenții universitari români, din România, Transilvania, Ungaria și Bucovina, întruniți în congresul al XV-lea în Constanța.

Adresa a fost întimpinată cu nesfârșite aplause, în mijlocul cărora se hotărât și alegerea unei deputații de 4 membri (1 bucuureștean, 1 ieșan, 1 ardelen și 1 bucovinean), care se ducă condamnaților un frumos album iscălit de toți participanții la congres.

Albumul este legat în pele de chagrin, pe cuverta căruia e săpat numele condamnaților. Filele din lăuntru snt încadrate cu linii aurite și fiecare din ele poartă inscripția aurită de: „Pe voi vă urmăm“.

Cu alegerea acestei delegații s'a finit ședința dinainte de amazi, ear' studenții ardeleni au arangiat un pelerinagiu la monumentul lui Ovidiu, la care au participat toți studenții. Aici un student Transilvănean a rostit un mișcător discurs și a depus la piedestalul monumentului ramuri de brad aduse din Seghedin, apoi corul ardelenilor a cântat „Latina ginte“.

Ședința de după amiază s'a deschis la orele 1 cu propunerea de a se ridica un monument eroului dela Călugăreni, lui Mihaiu Viteazul. Propunerea s'a primit și s'a ales și comitetul care să facă pașii trebuincioși.

Se cetește apoi un salut trimis din partea dlui Mihaiu Hodôrnău, teolog de Blaj, după care urmează cetera unor pasage mai marcante din cartea lui Roberto Fava, ascultate cu viu interes. l-se trimite imediat depeșe de mulțumită. Urmează apoi trei interesante conferențe despre chestia națională, între care una ținută de un student ardelen. Au fost îndelung aplaudate. Se ceteș depeșile sosite, după care dl Nic. Brânzeu înaintează următoarea propunere:

Propun ca studenții români din Transilvania și Ungaria precum și din Bucovina, fiind membri ai congresului nostru, de aici înainte la fiecare congres să se prezente neapărat prin o delegație, care să facă un raport fie și general despre starea culturală și socială a Românilor subjugăți, despre activitatea societăților studențești, despre ziaristica și școalele românești.

Propun asemenea ca colegii din Bucovina să încerce și ei să facă un congres de felul acesta, la care va participa negreșit și câte o delegație din Iași și București.

Înainte de încheierea ședinței dl Margaritescu, fost deputat în parlamentul român, deasemenea propune ridicarea unui monument lui Mircea Basarab. Această propunere a d-sale a făcut-o în mijlocul unui avântat discurs din care am extras următoarele:

Domnilor! Congresul al XV. al studenților universitari români s'a întrunit pe malul Mării-Negre, hotarul cel mai important și mai măreț al românismului. Credeți-mă, dlor, pe mine mă încântă mai mult ca pe D-voastră, căci eu ca spectator cu răcoala virstei mele pot să vă judec mai bine ca D-voastră, credeți-mă. Ședința de azi să nu vă îmbete, dar' raportul cetit înainte de amazi e un document neperlung în analele neamului românesc. Dlor, pe lângă această lucrare monumentală a tinerimii române permiteți-mi să vă dau un sfat; faceți

jurământ pe malul Mării-Negre ca să sigilați raportul, operă gigantică în chestiunea națională, vă fac o propunere, fiindcă eu mai am foarte puțin de trăit, și să luați în brațe această idee.

V'aduceți aminte, că Dobrogea e o provincie, asupra căreia avem drept istoric; Mircea Basarab, acel mare erou, primul organizator al armatelor pentru apărarea națiunilor în Europa, a avut acest pământ, cucerit până la Adrianopol. Nu e bine să profit de adunarea D-voastre aici și să vă rog să-i ridicați un monument lui Mircea? Statua lui Ovidiu ne amintește de gloria romană, statua lui Mircea ar sigila încă odată frontiera țării pe malul Mării-Negre. Dlor, cer inițiativa D-voastră; luați în mână lucrarea, îmbrățișați-o, emiteți coale de subscripție, faceți apel la presă, la persoane cu avere, ca venirea D-voastră să lase ceva în Constanța. Ideea comunicați-o M. S. Regelui, căruia am avut și eu fericirea să o comunic, ca să iee patronagiul la subscripția pentru statua lui Mircea Basarab. Trăească tinerimea să producă în curând roadele ce doresc.

Ședința se încheie prin trimiterea următoare depeși, adresată deputaților români, care au spriginit cauza națională în parlamentul român:

Studențimea română universitară întrunită în congres aduce vii mulțumiri tuturor deputaților și senatorilor români, care și-au ridicat vocea în parlament în favorul Românilor din Transilvania și Ungaria. Rugăm să nu uite nici-odată această chestiune, fiind siguri de spriginiul nostru și aprobarea întregii țări.

În numele comitetului național:

Corneliu S. Axente,
președinte

După ședința și totodată terminarea congresului studenții ardeleni s'au fotografat într-o singură grupă, deasemenea și biroul de presă, care a consistat din următorii domni: Eigel „Deutsche Zeitung“, I. Ighel „Constituțional“, Vulturescu „Naționalul“, Mărunțeanu „Teara“, Florescu „Lupta“, C. Ionescu „Românul“, E. Dăian „Dreptatea“, N. Ionescu „Gazeta Transilvaniei“ și N. Dolean „Tribuna“.

A urmat un banchet splendid, dat de către municipalitatea orașului Constanța, apoi un concert arangiat de tinerimea universitară în scop filantropic. Despre acest din urmă vom vorbi la alt loc, amintim numai, că a avut o splendidă reușită, care s'a mărit și prin prezența prințului G. Sturdza care a arătat un viu interes față cu congresul nostru și când s'a pertractat chestia națională, de mai multe-ori mișcat adunc, lacrimi i-s-au ivit în ochi.

Această zi măreată a congresului a fost o demnă manifestație a conștiinței și iubirii de neam a tinerimii universitare române.

Încurajați și însuflețiți am plecat din acest oraș ospital, zidit pe malurile Mării-Negre, extremul hotar oriental al românismului, unde marele Ovidiu, ani de zile a suferit exilul trist pentru dorul de libertate. Încurajați și hotărți de a lupta până la ultima pentru drepturile noastre, am părăsit Constanța, ducând cu noi suvenirile cele mai frumoase ale unei zile mărețe, când fi inteligenți și tineri ai aceluiași neam s'au adunat din patru unghiuri ale lumii ca împreună să se manifesteze. La plecare întreg orașul ne-a petrecut la gară și trenul la sunetul imnului național a plecat.

Ajunși la București am fost întimpinăți de o sută de mii de oameni și strigătele puternice s'au văzduhul. Standardul „Ligei“, ale diferitelor societăți și al studenților au fost în frunte, după ele urmau conductul de torțe, studenții ardeleni și bucovineni și în urmă un convoiu din sute de mii. Convoiu s'a oprit la statua lui Mihaiu Viteazul, eroul dela Călugăreni. Aici s'au arborat toate drapelurile și convoiul, cu capetele descoperite, în liniște a ascultat frumoașele cuvinte ale oratorilor.

Îți salta inima la privirea atâtor mii de oameni și la manifestarea atât de frumoașă a patriotismului și iubirii de neam.

Noi ardelenii și bucovinenii am fost conduși la hotel, unde ni-s'a servit o cină la care au luat parte între alți bărbați de mare valoare dlui Grădișteanu, Periețeanu, Buzeu și V. Rosetti.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Sighișoara, 1 Septembrie st. v. 1894.

(Persecuții și lipsă de conducători.) Numărul Românilor în orașul nostru se urcă la 3000 de suflete. Dar' cu toate-că sntem într'un număr atât de frumos, dăm atât de puține semne de viață, încât parcă nici nu am exista. Causa acestui fapt trist e, că ne lipsesc conducătorii. Familii întregi snt 3-4 ampoliați. Acestia spre a nu-și perde pânea

de toate zilele trebuie să fie neutrali. Avem apoi învățătorii și preotul, unul singur la o parohie de 3000 suflete, toți gr-orientali, pe părintele protopop Dumitru Moldovan, care în cauze naționale doarme și al cărui exemplu îl urmează aproape întreaga preoțime din tractul său. Prin congregațiunile comitatului nu i-a auzit nimeni gura, căci nu se duce, — sau și dacă se duce, face ca un iepure fricos ca nu cumva să cadă din grația Mărilor Lor. Dinsul este acela, care în anii trecuți, când Sașii au fost călătorit pe la Pesta cerând dela ministru ca să delăture din fruntea comitatului Târnavă-mare pe Bethlen Gábor-pașa, la reînnoirea acestui despot, când amplioaiți subalterni de silă îi făcuseră ovațiuni de primire la gară; părintele Dimitrie Moldovan i-a ținut o vorbire de bineventare în numele preoției din tract, exprimându-și bucuria că la opintirile dușmane l-a condus Dumnezeu earăși în postul său de pașe al comitatului. Ba ce e mai mult, de prezent, după-cum sântem informați în casa sa proprie respective de a soției d-sale vis-à-vis de biserica românească un pandur pus și plătit anume de organele politice ca să controleze ori-ce mișcare a poporului român în această stradă care este cea mai compactă și care poartă numele românesc de „Cornești“.

CRONICĂ

La Cluj. Domnii Andreiu Balteș și Ioan Popa Necșu au plecat cu trenul de astăzi dimineața la Cluj, unde vor avea să se înfățișeze mâine înaintea Curții cu acușări, ca acușări în procesul de presă intentat ziarului nostru pentru adresa de aderentă din Sân-georgiu, iscălită de profesorul Haliță și soții.

Succesorul contelui Goluchowsky. „Neues Wiener Tageblatt“ anunță, că reprezentant diplomatic al monarhiei noastre la București, în locul contelui Goluchowsky, va fi numit contele Rudolf Welsersheimb, al doilea șef de secție în ministerul de externe.

Hymen. Dl Iuliu Popovici din Hațeg și d-șoara Elena Popovici Barcianu din Sibiu își vor sârba cununia Sâmbătă în 6 Octombrie n. la 4 oare d. a. în biserica gr-or. din Sibiu-cetate.

Neeroloage. Dl Ioan Vătășan, funcționar de bancă la „Albina“, a îndurat o dureroasă pierdere prin moartea fiului său Ovidiu, în etate de 14 luni și jumătate, întâmplată ieri în 30 Septembrie n. În mormântul său se va face mâine, Marți în 2 Octombrie n. la orele 3 d. a. în cimitirul gr-or. din suburbul inferior.

După-cum ni-se anunță din Caracal (România), la 13/25 Septembrie a răposat acolo Emilia Suciu; în etate de 22 ani.

Știre personală. Prea Sfinția Sa dl episcop diecesan, Nicolae Popea, se află de azi săptămână la băile Herculanee, scrie „Foia Diecesană“.

Adunarea proximală a bisericii evanghelice săsești e convocată pe 10 Noemvrie n. între altele se vor debate cu acel prilegiu următoarele obiecte mai importante: Întrunirea festivă a noului episcop; comunicări în privința agendelor și chestiunii cântărilor de cântări; un proiect privitor la reorganizarea posturilor de predicatori ambulanți; e propunere cu privire la poziția unuia dintre cei doi preoți evang. din București față cu biserica evanghelică și un proiect privitor la urcarea salariilor învățătorilor dela școalele populare.

Kisdedóv în Orșova. Proiectul de a înființa în Orșova un asil maghiar de copii, a căzut la vot în adunarea reprezentanței orășenești din 28 Sept.

Posta redacțiunii.

Dni Ovescu. Nu-i bine să apară articolul d-voastre.

Dni Z. D. plugar în Toplița-română. Nu credeți în palavrele C. M. Cine-i cumințe se fereste ușor de păcăleală. Poesia s'a trimis la Vaș și Seghedin.

Dni A. V. Hidig. Se publică.

Din public.*

Adunarea generală a despărțământului IV. (Sibiu) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, în conformitate cu conculsul referitor al sub-comitetului, se convoacă în orașul Ocna-Sibiului pe Duminică 25 Septembrie st. v. (7 Octombrie) a c. la 10 ore a. m. în localul școlii gr-or. din Ocna-superioară.

Se invită să sânt rugați a participa la această adunare generală toți membrii despărțământului, toți amicii și binevoitorii Asociațiunii transilvane, cari doresc realizarea scopurilor mărețe ale acestei instituții culturale.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării prin directorul substituit.
2. Citirea disertațiunii „Munca și prețul ei“.
3. Exmiterea unei comisiuni pentru înscrierea membrilor noi și pentru încusarea taxelor dela membrii vechi și noi.
4. Întregirea comitetului.
5. Satorirea preliminarilor pro 1895.
6. Luarea dispozițiunilor pentru reprezentarea despărțământului la adunarea generală a Asociațiunii din 1895.
7. Defigerea locului și timpului pentru ținerea adunării generale a despărțământului în anul 1895.
8. Propuneri eventuale.
9. Luarea dispozițiunii pentru autentificarea protocolului adunării generale.

Din ședința subcomitetului ținută în Sibiu la 15 Septembrie 1894.

Directoruinea despărțământului IV (Sibiu).

Obiectele:

*) S'a confirmat. Red. „Tribunei“.

promis că-i va trimite sentența în scris. Așa s'a și urmat. În 11 l. c. a primit sentența în scris. prin care pentru purtarea tricoulului roșu-galbin-venăt este pedepsit la amendă de 25 fl. sau trei zile temniță. În contra acestei sentențe dl Pinteau a recurs la vice-comitele. Vom vedea ce dreptate va face instanța a II-a. De sigur dreptate ungurească!

A apărut: „Conducătorul copiilor la scriere și cetire“, precum și „Poveștile învățătorului“ pentru cl. I. de I. Cionca, profesor. Depositul la librăria C. Müller, București.

A apărut: „Istoria Ungariei“ și „Elemente din istoria generală“ pentru școalele populare. De Dr. Nicolau Pop, fost conector, profesor și asesor consistorial. Edițiunea a doua revădită și îndreptată. Brașov. Editura lui H. Zeidner, 1894.

De același autor a apărut: „Geografia Ungariei“ și „Elemente din geografia generală“ pentru școalele populare. Revădită și îndreptată mai ales cu privire la date statistice de Nicolau Pilția, profesor la gimn. rom. gr-or. din Brașov. Edițiunea a șaptea. Cu o hartă a Ungariei. Editura H. Zeidner, Brașov.

În editura librăriei Socec & Comp. din București au apărut următoarele cărți, pe care le recomandăm economilor noștri:

„Alcătuirea unei gospodării rurale“, lucrată după noul program al școalelor normale de învățători. De Vasile S. Moga, profesor. Cu figure intercalate în text.

„Curs de agricultură“ pentru școalele normale, seminare și de agricultură practică cu figure intercalate în text. De Vasile S. Moga, profesor de agricultură și științele naturale. Ediția II. corectată.

„Manul practic de cultura viei și fabricarea vinului“. Cu figure intercalate în text. De Vasile S. Moga, profesor de agricultură. Carte autorisată de consiliul permanent al instrucțiunii publice, pentru școalele normale și seminare. Edițiunea II. revădită și adausă.

A apărut: „Noul acatist al Mareșului Voevod Mihail Sturdza“, publicat în Cernăuți la 1848 de Mihail Kogălniceanu și reeditat de Vasile M. Kogălniceanu.

A apărut: „Acte și documente din corespondența lui Mihail Kogălniceanu relative la războiul independenței României 1877-1878“. Volumul I. Fascicula III, cu un faximil, publicate de Vasile M. Kogălniceanu.

A apărut: „Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul“, de Nicolae Bălcescu, însoțită cu o precuvântare și note de Al. I. Odobedea.

În editura librăriei H. Steinberg din București a apărut: „Degenerare“, de Max Nordau. 1 volum în 8° de 27 coale. Ediție de lux.

Se află de vânzare la toate librăriile din România.

A apărut: „Ierarhia bisericăscă“ sau „Explicarea ceremoniilor sacre prescise la chirotonia gradelor sf. ierarhice“, de Ioan Boroș, paroh gr-cat., asesor consistorial și licențiat în sf. teologie morală și pastorală. Cu aprobarea episcopiei Lugojului. Gherla. Tipografia „Aurora“ A. Todoran.

Atragem atențiunea asupra anunțului următor:

A eșit de sub tipar „Istoria limbii române“, de Alexandru Philipide, vol. I Principiul de istoria limbii. 346 pag. A se adresa la autor. Iași. Strada Cogălniceanu, 5.

LOTERIE.
Tragera din 29 Septembrie.
Budapesta 57 41 49 60 75

Oălindarul zilei.
20 Septembrie (2 Octombrie) 1894.
Iulian: Muc. Eustație.
Gregorian: Leodegar.
Soarele: răsare 5.33 apune 6.17 m.

Buletin meteorologic.
Sibiu, 2 Octombrie n. 11 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului	
725.7	-1.2	+10.2	+19.6 +10.2	NV

Din țeară 30 Sept. n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	tăria
Budapesta	761	+ 9.5	V	3
Sătmar	766	+ 11.3	SV	1
Cluj	763	+ 11.4	NV	1
Orșova	764	+ 17.0	NV	1
Arad	767	+ 11.6	NV	2
Panciova	767	+ 11.9	NV	3

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiua nu primește răspunderea.

Bibliografie.

A apărut: „Coruri“, de Ioan Costescu, carte didactică aprobată de ministerul român al instrucțiunii pentru usul școalelor primare și secundare în genere.

A apărut: „Conducătorul copiilor la scriere și cetire“, precum și „Poveștile învățătorului“ pentru cl. I. de I. Cionca, profesor. Depositul la librăria C. Müller, București.

A apărut: „Istoria Ungariei“ și „Elemente din istoria generală“ pentru școalele populare. De Dr. Nicolau Pop, fost conector, profesor și asesor consistorial. Edițiunea a doua revădită și îndreptată. Brașov. Editura lui H. Zeidner, 1894.

De același autor a apărut: „Geografia Ungariei“ și „Elemente din geografia generală“ pentru școalele populare. Revădită și îndreptată mai ales cu privire la date statistice de Nicolau Pilția, profesor la gimn. rom. gr-or. din Brașov. Edițiunea a șaptea. Cu o hartă a Ungariei. Editura H. Zeidner, Brașov.

În editura librăriei Socec & Comp. din București au apărut următoarele cărți, pe care le recomandăm economilor noștri:

„Alcătuirea unei gospodării rurale“, lucrată după noul program al școalelor normale de învățători. De Vasile S. Moga, profesor. Cu figure intercalate în text.

„Curs de agricultură“ pentru școalele normale, seminare și de agricultură practică cu figure intercalate în text. De Vasile S. Moga, profesor de agricultură și științele naturale. Ediția II. corectată.

„Manul practic de cultura viei și fabricarea vinului“. Cu figure intercalate în text. De Vasile S. Moga, profesor de agricultură. Carte autorisată de consiliul permanent al instrucțiunii publice, pentru școalele normale și seminare. Edițiunea II. revădită și adausă.

A apărut: „Noul acatist al Mareșului Voevod Mihail Sturdza“, publicat în Cernăuți la 1848 de Mihail Kogălniceanu și reeditat de Vasile M. Kogălniceanu.

A apărut: „Acte și documente din corespondența lui Mihail Kogălniceanu relative la războiul independenței României 1877-1878“. Volumul I. Fascicula III, cu un faximil, publicate de Vasile M. Kogălniceanu.

A apărut: „Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul“, de Nicolae Bălcescu, însoțită cu o precuvântare și note de Al. I. Odobedea.

În editura librăriei H. Steinberg din București a apărut: „Degenerare“, de Max Nordau. 1 volum în 8° de 27 coale. Ediție de lux.

Se află de vânzare la toate librăriile din România.

A apărut: „Ierarhia bisericăscă“ sau „Explicarea ceremoniilor sacre prescise la chirotonia gradelor sf. ierarhice“, de Ioan Boroș, paroh gr-cat., asesor consistorial și licențiat în sf. teologie morală și pastorală. Cu aprobarea episcopiei Lugojului. Gherla. Tipografia „Aurora“ A. Todoran.

Atragem atențiunea asupra anunțului următor:

A eșit de sub tipar „Istoria limbii române“, de Alexandru Philipide, vol. I Principiul de istoria limbii. 346 pag. A se adresa la autor. Iași. Strada Cogălniceanu, 5.

LOTERIE.
Tragera din 29 Septembrie.
Budapesta 57 41 49 60 75

Oălindarul zilei.
20 Septembrie (2 Octombrie) 1894.
Iulian: Muc. Eustație.
Gregorian: Leodegar.
Soarele: răsare 5.33 apune 6.17 m.

Buletin meteorologic.
Sibiu, 2 Octombrie n. 11 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului	
725.7	-1.2	+10.2	+19.6 +10.2	NV

Din țeară 30 Sept. n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	tăria
Budapesta	761	+ 9.5	V	3
Sătmar	766	+ 11.3	SV	1
Cluj	763	+ 11.4	NV	1
Orșova	764	+ 17.0	NV	1
Arad	767	+ 11.6	NV	2
Panciova	767	+ 11.9	NV	3

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiua nu primește răspunderea.

Economie

Bursa și pacea. Eată ce scrie „Deutsches Volksblatt“ din Viena sub acest titlu.

Pe când pe deoparte politicianilor oviere le place să se manifeste în congrese și la adunări teoretice în favorul păcii universale, în praxă de altă parte sânt de părere cu totul contrară, ținând un răsboiu aprig și vesel de foarte binevenit; bine înțeles presupunând ca ei să rămână departe de raionul gloanțelor. De curând se putea ceti în „Schönbergers Birsen und Handelsbericht“ la sfârșitul unei corespondențe din Paris despre abundența de numărare următoarele șire:

„Singularul lucru ce se pare că ar produce o schimbare a referințelor de dobândă ar fi un mare războiu. Atunci o parte a avuțiilor aglomerate s'ar nimici, și ar trebui să treacă câțva timp, până-ce lacunele earăși s'ar pute umple. Un războiu destructiv prea puțin serviciu li-ar aduce social-democraților, cu toate că un asemenea eveniment abia ar speria lumea bancherilor.

„Aceasta din contră într'un chaos general s'ar pute învașui, fără a excita multă atențiune. Guvernele însă, când decid pace sau războiu, nu sânt conduse de motive financiare, ci de recerinte politice, și deci ori-cât ar scăde etalonul dobânzii, remediul menționat nu se apropie“.

De fapt bursele au salutat războiul între China și Iaponia cu o puternică mișcare la hausse și sigur li-ar părere bine, când și altunde s'ar ciocni popoarele. — Mai interesate ar fi, cum se vede, la niște încercări de evoluțiuni social democratice, ca: „In chaosul general se se poată îmbogăți, fără a excita multă atențiune“; tocmai că acum o sută de ani în Franca. Aceasta explică poate și cauza, pentru-ce „lumea banchearească“ contribuie cu atâta bunăvoință la fondurile de agitație ale democraților sociali.

Prețul mărfurilor.
Piața din Sibiu. Dela 28 Sept. n. Grân frumos 76 până 80 chilo fl. 4.60 până 5.20, grân mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.70 până 4.30, sâcără 70 până 74 chilo fl. 3.10 până 3.50, orș 62 până 68 chilo fl. 3.60 până 4.00, ovăș 42 până 48 chilo fl. 2.10 până 2.50, ucuruz 70 până 74 chilo fl. 4.60 până 5.00, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 4.00 până 4.60, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.10 până 1.30, sâcără de cânepă 48 până 50 chilo fl. 4.50 până 4.90, mazere 76 până 80 chilo fl. 5.00 până 5.40, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5.00, păsat de grân 100 chilo fl. 13.30 până 14.00, făină nr. 13. — fl. 13. — făină nr. 12. — fl. —, făină nr. 10. — fl. —, slănină 100 chilo fl. 54. — până 56. —, unsoare de porc fl. 56 — până 58, sâu brut 100 chilo fl. 20. — până 22, sâu de lumini d. 38. — până d. 34. —, lumini turnate de sâu fl. 38. — până fl. 40. —, sâpuz fl. 20 până 24. —, fân 100 chilo fl. 1.40 până 1.80, cânepă fl. 50. — până : 6. —, lomoa de foc uscată nr. cuo. fl. 3. — până 3.25, spirit p. 100 l. % 54 — până 57 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 61, carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 44 până 43 cr. carnea de berbec — 28 până 32 cr., ouș 10 cu 20

Prețul mărfurilor.
Piața din Făgăraș. În 14 Sept. n. Grân hectolitu fl. 4.60 până 5.20; grân mestecat fl. 3.60 până 4. — sâcără fl. 2.20 până fl. 2.50; orș fl. 1.90 până fl. 2.10; ovăș fl. 1.80 până fl. 2. —; cucuruz fl. 4. — până fl. 4.40; mazere fl. 8. — până fl. 9 fasole fl. 3.50 până fl. 4. —; linte fl. 3. — până fl. 9. —; sâcără de cânepă fl. 5. — până fl. 6. — sâcără de in fl. 10. — 12. —; cartofi fl. 1. — până fl. 20; mălaiu fl. 9. — până fl. 13. —; sâu brut 100 hilogrami fl. 24. — până fl. 26. —; lumini de sâu turnate fl. 41. — până fl. 42. — unsoare de porc 100 el. fl. 60. — până fl. 62. —; slănină 100 chilo fl. 52 până 60. —; sâpuz 100 buc. fl. 22. — fl. 26. —; cânepă, fl. 30. — până fl. 35. —; fân fl. 1.50 până fl. 1.80 carne de vită chilo 44 cr.; carnea de porc 44 — până 44 cr.; carnea de porc 40. — până —; carnea de oaie 28. — până p. —; ouș 6 cu 10 cr.

Prețul mărfurilor.
Piața din Mediaș. În 27 Sept. n. Grân frumos ectolitra fl. 4.75 până fl. 5. —, grân mestecat fl. 3.70 până fl. 4. —, sâcără fl. 2.75 până fl. 3. —, cucuruz fl. 4. — până fl. 4.25, ovăș fl. 2. — până fl. 2.25 orș fl. — până —, sâcără de cânepă fl. — până fl. —, sâcără de in fl. — până fl. —, unsoare de porc 100 el. fl. 4.50 până fl. 5. —, mazere fl. 4. — până fl. 4.25, linte fl. — până fl. —, cartofi fl. 1. — până fl. 1.50 mălaiu fl. — până fl. —, sâu brut 100 chilo fl. 22. — până fl. 24. —, lumini turnate de sâu fl. 3. — până fl. 40, unsoare de porc fl. 55 până 60, slănină fl. 50. — până fl. 58, cânepa fl. 30. — până fl. 32 — fân 1.50 până fl. 1.80, sâpuz 100 buc. fl. 20 până fl. 30. —, spirit pro 100 litre % fl. 55. — până fl. 57. —, carne de vită chilo 40 până — cr., carne de vițel 40 cr. până 44 cr., carne de porc cr. 40 până 48, carnea de oaie 28 cr. până — cr., ouș 5 cu 10 cr.

Prețul mărfurilor.
Târgul de râmănti în Stelsbruch. În 14 Sept. n. s'au notat: ungurești bătăni grei 41 1/2 cr. până 42 — cr., de mijloc 41 1/2 cr. până 42 — cr., ungureșe grei tineri 43 — cr. până 43 1/2 cr., de mijloc 43 1/2 cr. până 44 — cr., ușori 45 1/2 cr. până 46 — cr. marfă țerănească grea 43 — cr. până 42 1/2 cr. de mijloc 42 1/2 cr. până 43 — cr., ușoară 44. — c. până 45. — cr., românești, de Bakoony, grei 43 — cr. până 43 1/2 cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc 43 — cr. până 43 1/2 cr. transito ușori 42 1/2 cr. până 44 — cr., transito sârbești grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Sept. n. 1894.

Săminte	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilo
Grân				
Bănățenească nouă	75	76	76	76
Grân dela Tisa	75	76	76	76
Grân „Pesta“	75	76	76	76
Grân de Alba-Reg.	75	76	76	76
Grân de Baecș.	75	76	76	76
Grân ung. de Noce	5	76	76	76

Săminte, vechi ori nouă	Solul	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
Sâcără		70-72	5.70-7.10
Orș	de nutruș	60-62	5.70 6.10
	de viașor	62-64	6.3 7.0
	de bere	64-66	7.80 8.40
Ovăș		39-41	5.60 6.06
Cucuruz	bătăni	75	6.10 6.20
de alt soi		70	6.10 6.20

Produce diverse	Solul	Cursul
		dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	48. — 52. —
	roșie	53. — 61. —
Oleu de rap.	rafinat	52. — 52.50
Uns. de porc	dela Pesta	52. — 52.50
	dela țeară	48.50 49. —
Slănină	avântată	10.28 10.75
Sâu	afumată	18.75 14. —
Prune	siavon, non	10.28 10.75
Liotar	bănățenească	18.75 14. —
Miere	brută	18.75 14. —
Ceară	galbină străcurată	18.75 14. —
de Rosenau		18.75 14. —
Spirit	brut	18.75 14. —
	Drojduțe de spirit	18.75 14. —

Cursul pieței din Sibiu.

Hârtie-monetă română	Cump. 9.88	vând. 9.90
Lire turcești	11.15	11.20
Imperiali	10.10	10.18
Ruble rusești	1.82	1.82

Bursa de Budapesta.

Renta de aur ung. 6%	121.90
„ de aur ung. 4%	96.9
„ de aur ung. 4%	126.50
Imputulul căilor ferate ung.	126.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	124. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	104.15
Bonuri rurale ung.	96. —
„ croate-slavone	97. —
Obligațiunile desp. regalilor	100.50
Imputulul cu premiu ung.	152.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	143.0
Renta de hârtie austriacă	99. —
„ de aur austriacă	99. —
„ de aur austriac.	124.75
Losuri austriace din 1860	102. —
Acțiunile băncii austro-ungare	102. —
„ de credit ung.	101. —
„ „ „ aust.	101. —
Argintul	101. —
Galbeni împărătești	5.88
Napoleon-dori	9.86
Mărci 100 imp. germane	61. —
Londra 10 Livres sterlingi	124. —

Bursa de Viena.

Renta de aur ung. 6%	122. —
„ de aur ung. 4%	96.70
„ de aur ung. 4%	126.75
Imputulul căilor ferate ung.	126.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-e emis unie)	125.00
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)</	

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, str. principală nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000; Fond de rezervă fl. 70.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

[1417] 12-27

Direcțiunea institutului.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. n.

Cancelaria avocatului

Dr. N. Olariu

se află [2171] 2-3

str. Cîsnădiei nr. 7.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Institut Tipografic T. L. Albini în Sibiiu.

A eșit de sub tipar:

Călințarul Poporului

pe anul comun

1895.

Cuprinsul: Călințarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1895. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrilor. Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — Văduvele, de Delavrancea. — Moțul și Domnul, de Ioan Vesa, învățător. — Economic: Ceva despre strpirea omidelor; Sirop de smeură și de cireșe. — Poezii: Cu flori cu ramuri verzi, (Dedicatie martirilor noștri) de P. Dulfu; Lupta vieții, de G. Coșbuc. — Parca haslie: Oala cu lapte; Anecdote; Răspuns încurcat; Ghicitori. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Numai 20 cr. exemplarul.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

Tragerea irevocabilă la 16 Octombrie

Losuri à 1 fl. dela expoziția din Lemberg.

[2090] 12-14

Câștigul principal

60.000 Florini.

11 Losuri 10 fl. — 6 Losuri 5 fl. 50

pentru porto și lista câștigurilor sînt a se alătura încă 20 cr.

recomandă:

Biurul de loterie al expozițiunii regnicolare din Lemberg. Viena, I. Bartensteingasse 4.

Se capătă în Sibiiu la Iacob L. Adler, schimbător de bani.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns and rows showing train schedules between various stations like Budapest, Arad, Sibiiu, and Timișoara. Includes train numbers, departure times, and arrival times.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.